

JUSTITSMINISTERIET

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K
DK Danmark

Dato: 2. maj 2018
Kontor: Strafferetskontoret
Sagsbeh: Tue Vemmelund
Sagsnr.: 2018-0030-1068
Dok.: 725776

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 685 (Alm. del), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 24. april 2018. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Preben Bang Henriksen (V).

Søren Pape Poulsen

/

Mette Johansen

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

T +45 7226 8400
F +45 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 685 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg:

”Vil ministeren redegøre for, om det er korrekt, som antaget i litteratur- og domshenvisningerne, at vold begået i enkelt tilfælde i nære relationer straffes mildere end tilsvarende vold, der er begået i andre relationer, jf. ”Specialeafhandling: Vold mod kvinder i nære relationer” af Mathilde Worch Jensen og Trine Louise Larsen, Københavns Universitet, Det Juridiske Fakultet den 9. januar 2012 og ”Oversigt over domme i sager, hvor et barn har været vidne til vold udøvet mod nærtstående person (december 2011)” fra Rigsadvokaten den 9. januar 2012?”

Svar:

Justitsministeriet har til brug for besvarelsen af spørgsmålet indhentet en udtalelse fra Rigsadvokaten, der har oplyst følgende:

”1. Den, der udøver vold mod eller på anden måde angriber en andens legeme, straffes efter straffelovens § 244. Har legemsangrebet været af særlig rå, brutal eller farlig karakter, eller er der tale om mishandling, omfattes forholdet af straffelovens § 245. Har et legemsangreb omfattet af blandt andet straffelovens § 245 været af en så grov beskaffenhed eller haft så alvorlige følger eller døden til følge, at der foreligger særdeles skærpende omstændigheder, er forholdet omfattet af straffelovens § 246.

Straffastsættelsen ved overtrædelse af voldsbestemmelserne i straffelovens §§ 244-246 sker – ligesom i andre straffesager – ud fra en samlet konkret vurdering af omstændighederne i den enkelte sag.

I praksis spænder vold, der henføres til straffelovens §§ 244-246, fra simpel vold, f.eks. i form af et enkelt slag med flad hånd eller et skub uden personskade, til den alvorligere vold, for eksempel slag med redskaber eller spark med personskade til følge, og til den særdeles alvorlige vold, der fører til, at forurettede bliver invalideret eller afgår ved døden. De omstændigheder, hvorunder volden bliver begået, varierer ligeledes betydeligt. Volden kan f.eks. opstå i forbindelse med et skænderi eller provokationer mellem gerningsmand og forurettet, eller efter forudgående håndgemæng, men kan også have en meget grovere form f.eks. overfald på et sagesløst offer eller mishandling gennem længere tid af en person, der har vanskeligt ved at sætte sig til modværge.

Voldens karakter tillægges stor vægt ved strafudmålingen, men andre elementer indgår også med betydelig vægt. Det drejer sig

f.eks. om optakten til volden, herunder om gerningsmanden og forurettede forud for volden har haft et skænderi eller længerevarende uoverensstemmelser, om forurettede har optrådt provokerende over for gerningsmanden og forholdet i øvrigt mellem parterne. For så vidt angår sager om samlivsrelateret vold vil det i relation hertil kunne tillægges vægt, om forholdet mellem gerningsmand og forurettede stadig består eller er blevet genoptaget. Dette fremgår også af enkelte domsreferater i Rigsadvokatens oversigt over domme i sager, hvor et barn har været vidne til vold udøvet mod nærtstående person af 9. januar 2012.

At der er tale om sager af så forskellig karakter sammenholdt med de mange forskellige konkrete forhold, der inddrages ved strafudmålingen, medfører, at det kan være vanskeligt direkte at sammenligne straffastsættelsen i konkrete voldssager, herunder at sammenligne sager om vold begået i nære relationer med andre voldssager. Det er også vanskeligt at vurdere mere præcist, hvilke momenter der har størst betydning for straffastsættelsen i de enkelte sager om vold begået i nære relationer.

2. Rigsadvokaten afgav i oktober 2008 en redegørelse om straffene i sager om samlivsrelateret vold, drab og drabsforsøg. Redegørelsen omfatter sager, hvor der er begået vold mod eller drab/drabsforsøg på ægtefælle, samlever, kæreste eller lignende eller en person, som gerningsmanden tidligere har haft et sådant forhold til.

Redegørelsen blev udarbejdet på baggrund af en gennemgang af praksis på området, hvor Rigsadvokaten indhentede i alt 137 domme fra de regionale statsadvokater og flere politikredse.

Af redegørelsen fremgår det, at de momenter, der enten udtrykkeligt er tillagt betydning i præmisserne vedrørende straffastsættelsen i de undersøgte sager, eller som må antages at være tillagt betydning, er faktorer, som også i andre sager om vold vil blive tillagt betydning. Det anføres i redegørelsen, at der således ikke var grundlag for at antage, at domstolene i sager om samlivsrelateret vold generelt udmålte en mildere straf i forhold til sammenlignelige sager om vold i andre relationer.

Det skal også bemærkes, at det i enkelte domme i redegørelsen fra 2008 og i Rigsadvokatens oversigt over domme i sager, hvor et barn har været vidne til vold udøvet mod nærtstående person, udtrykkeligt er anført, at det ved straffastsættelsen er tillagt betydning, at der er tale om samlivsrelateret vold. Som anført i redegørelsen fra 2008 er der efter Rigsadvokatens opfattelse ikke grundlag for at antage, at ordvalget dækker over en generel opfattelse af, at straffen i sager om samlivsvold bør udmåles mildere end i andre voldssager. Formuleringen synes snarere at være en mere rund formulering af de momenter vedrørende forudgående skænderier, provokationer mv., der også i andre

voldssager bliver tillagt vægt i formildende retning.

Til brug for nærværende besvarelse har jeg foretaget høring af de regionale statsadvokater. Det er statsadvokaternes umiddelbare vurdering på baggrund af nyere retspraksis, at det ovenfor anførte i redegørelsen fra 2008 fortsat er gældende. Der er således tale om en konkret vurdering, hvor en række momenter inddrages, herunder parternes forhold før og efter gerningen, hvilket alt andet lige i højere grad vil være aktuelt i sager om vold begået i nære relationer.

Det skal bemærkes, at sager om vold begået mod børn adskiller sig fra andre voldssager ved, at forudgående omstændigheder som f.eks. skænderier eller provokationer som udgangspunkt ikke tillægges betydning ved straffastsættelsen. Herudover skal strafpåstanden i disse sager afspejle, at det som udgangspunkt – i overensstemmelse med straffelovens § 81, nr. 11 – må anses for en selvstændig skærpende omstændighed ved straffens fastsættelse, at der er tale om vold mod et (værgeløst) barn.”

Justitsministeriet henholder sig til det af Rigsadvokaten oplyste.